

När körsbärsträden blommar på Soll.

Några reflexioner av en nyinflyttad

Det är något speciellt med öar, det har jag tyckt sen barnsben. När jag därför fick tillfälle bygga åretruntbostad på Sollerön, mitt i Siljan, mitt i Dalarna, det landskap där jag vuxit upp, så var det för mig en stor händelse. Det var ju inte heller vilken ö som helst. Visserligen var det väl inte det Sollerön jag mindes från min barndoms bilutfärder på 20-talet som jag återsåg en vacker vinterdag för fem år sedan, men vi kände på en gång, min fru och jag, att där skulle vi vilja bo. Och under den tid som förflutit sedan dess har vi stärkts i vår uppfattning.

Kanske upplever vi som flyttar in mycket som de infödda aldrig tänker på. Listan på sådant kunde göras mycket lång, men låt mig bara nämna en del: Den rena luften och det ljuvliga klimatet. Öns härliga topografi med variationer av ”spännande” promenadstråk längs de många odlingsvägarna. Floran som varje årstid bjuder så mycket av fägring — på våren i hagarnas blåsipps- och vitsippsmatror, på försommaren i lundarnas bestånd av majviva och liljekonvalj

och i fruktträdsblomningen, på högsommaren först i maskrosen (ja faktiskt) och sedan i den spröda ängsklockan, så småningom avlöst som karaktärsväxt av sensommarens och höstens rödklint. Och även vintern har sina blommor i mängden av ståtliga eterneller av strätta, renfana och älggräs. Men min lista är inte slut än. Låt mig fortsätta med solnedgångarna över bergskedjan i väster, den ena aldrig den andra lik. Och hur nära känner vi inte naturen, när vi i försommartid ser och framförallt hör storspoven med sitt skärande skri, när han som en öns karaktärsfågel far fram över myrstråken, eller när vi på senvintern hör orrarnas spel från trädgångarna nere på Sjöbotten, eller när vi på våren hör lärkan, som aldrig vill sluta drilla i skyn över åkerfälten.

Att man bor i en genuin dalabygd med förankring långt bakåt i tiden det märker man snart, och har man ögonen öppna och fantasin med sig är det inte svårt att förnimma historiens vingslag, kanske främst vid vandringar i området kring Agnmyran. Man får hoppas att den nybyggnation som efter hand sker kan koncentreras till samlade områden och att nybyggandet ute i byarna sker så pietetsfullt att den gamla fina bymiljön inte äventyras.

Något som jag sätter stort värde på är den lugna och fina miljö som vår son får växa upp i. Här är allt så lagom. Jag tänker då inte minst på skolan. Med ökat befolkningsunderlag och växande turism torde väl även möjligheterna finnas att vi får behålla den goda och tillräckliga service på ön som vi nu har. Kanske kan den till och med utökas.

Förhållandet till urinnevånarna då? Jag tycker inte alls att det skulle vara något att förundra sig över om dessa lite reserverat betraktade oss nyinflyttade, som invaderat deras ö. Men detta har åtminstone jag aldrig upplevt. Vänlighet och hjälpsamhet från alla håll har gjort att man snabbt aklimatiserat sig och känner sig och vill känna sig som solleröbo.

Men till alla dessa rosor jag nu strött måste även fogas lite ris. Det är framförallt två saker jag vill ta upp. För det första, måste så många gårdar få förfalla? Jag tror att man i flertalet fall med skäligen enkla medel skulle kunna råda bot mot detta. Jag tror också att kommande generationer skulle vara tacksamma om det värdeful-

laste av redskap, kälkar, kärror och annat från svunnen tid som nu försöker trotsa tidens tand och vädrets makter ute under bar himmel kring många gårdar kunde hängas in eller ställas under tak.

För det andra, förbuskningen måste stoppas om inte ön skall ändra karaktär. Jag nämnde i början av artikeln att jag ej kände igen Sollerön från min barndoms besök. Det jag saknade var det öppna, uppodlade och leende landskapet. I dikten "Kringfärd över Siljansbygden" har förre rättviksprosten Samuel Gabrielsson selat Pegasen och spännt för kärran från Smångs Lars' verkstad för att från önan uppleva de väna nejderna kring Siljan. Han noterar mycket av det karakteristiska hos bygderna runt sjön och skaldar bland annat:

*"Men där ligger Soll! Se hur böljorna leker
och famnar och smeker
den blommande mön i sitt kärliga fång!"*

För att inte det intrycket snart skall sakna täckning måste snabba åtgärder till. Sporadiskt görs en hel del här och var, men tyvärr så räcker det inte. Det borde vara en uppgift för såväl infödda som inflyttade solleröbor att försöka bevara något av det gamla bondekulturlandskapets obeskrivliga tjusning och förhindra att stora delar av ön övergår i ogästvänliga slymarker. Det är just blomrikedom som i hög grad bidrar till öns sommarcharm.

Lars Lindskog